

Flandes Juan de - (†1519); holandský maliar činný v Španielsku v r. 1496-1519; jeho skutočné meno nie je známe, aj keď nápis Juan Astra na zadnej strane jednej práce naznačuje meno napr. Jan van der Staat; tiež sa objavila domnienka že ide o meno Jan Sallaert, ktorý sa stal majstrom v Gente v roku 1480; pozri *anonymní maliari, flámski maliari, Santiago Peregrino*

<http://www.lessing-photo.com/search.asp?a=1&kc=2020202032F0&kw=16TH+CENTURY&p=21&ipp=32>
http://en.wikipedia.org/wiki/Juan_de_Flandes

J. de Flanders: Santiago Matamoros (detail, 15.st.)
J. de Flanders: Herodias (1496)

J. de Flanders: Archanjel Michael a sv. František s Assissi (1505-1509)
J. de Flandes: Hľa, Baránok Boží (16.st.)

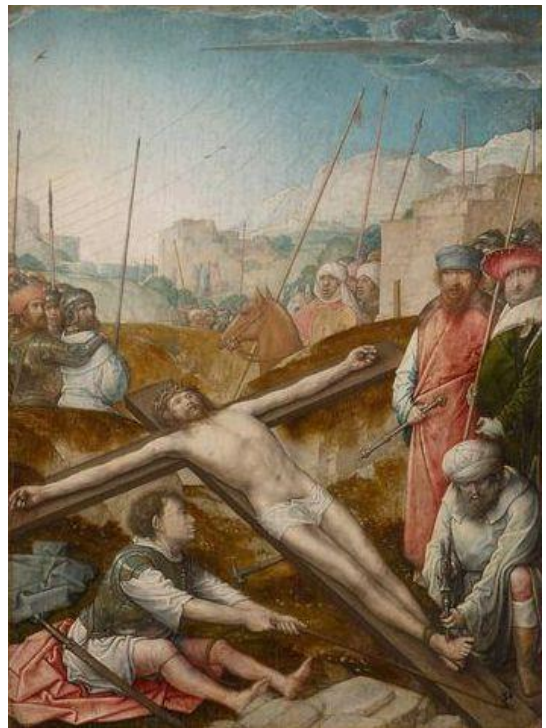

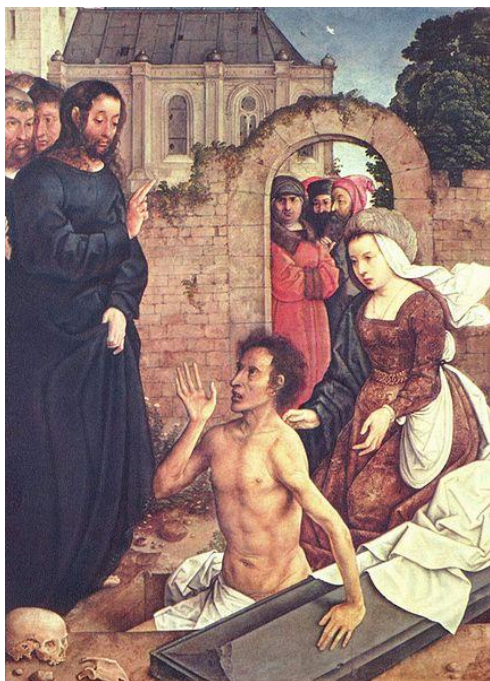

J. de Flanders: Kristus v dome farizeja Šimona (1496-1504)

J. de Flanders: Hľ'a, Baránok Boží (16.st.)
J. de Flanders: Kristus na kríži (1496-1504)

J. de Flanders: Vzkriesenie Lazára (1500-1510)
J. de Flanders: Pokušenie Krista na púšti (16.st.)

J. de Flanders: Narodenie (1508-1519)
J. de Flanders: Nesenie kríža (1496-1504)

J. de Flanders: Portrét Johany Šialenej (1496-1500)

J. de Flanders: Portrét infantky Kataríny Aragónskej alebo Johany Šialenej (1496)

J. de Flanders: Portrét kráľovnej Kataríny I. Kastílskej (1496-1503)

J. de Flanders: Santiago Peregrino (1507)

flanel - mäkká bavlnená alebo vlnená látka v plátnovej alebo keprovej väzbe

flankovacia veža - 1.veže stredovekých hradov a pevností vystupujúce z vonkajšieho plášťa opevnenia, aby umožnili obrancom zasiahnuť aj „mŕtvy“ priestor pri päte hradieb; podobou a vybavením pripomína bergit, je však menšia; systém flankovacích veží a z neho vyplývajúca pravidelnosť dispozície charakterizuje hrady kastelového typu; pozri opevnenie; kastel, kaštieľ
2.bočný ochranný objekt opevnenej brány

J. Skrbek: Zvolenský kaštieľ (lept, 1920)

- flankovanie** - 1.bočná strel'ba, ostreľovanie päty *opevnenia* z vystupujúcich *flankovacích veží, bášť*, ktoré pokrývalo aj mŕtvy priestor pri päte stavby; pozri *kastel, kaštieľ*
2. v úzkom význame spevňovanie priečelia alebo *rizalitov* zo strán *vežicami*; najmä v *renesančnej* architektúre
- flapjack** - z angl. flap-jack – „palacinka“; plochá, široká pudrenka na spôsob ustricovej škrupiny s jednoduchým zatváraním; v 25.rokoch so vzorom *Art Deco*; pozri *móda*
- flaša** - Heinz-Mohr v súvislosti s heslom *obdobia života*: flaša je symbolom osemdesiatročného muža; pozri *atribúty, symboly, alegórie a prirovnania; karafa; nádoby*

Claes Bergoijns: Zátišie s fľašou (17.st.)

fľaše trpezlivosti - fľaše trpezlivosti sa na Slovensku spájajú už s kolonizáciou banských miest od začiatku 19.st.; baníci mali v zimnom období veľa voľných chvíľ a preto vytvárali rôzne výjavy zo svojej práce, ktoré vkladali do sklenených fliaš; tzv. bane vo fľaši, alebo fľaše trpezlivosti, vo vnútri ktorých autori vytvorili niekoľkopodlažné výjavy, zobrazujúce prácu baníkov sú atraktívnymi modelmi baní; zvyčajný model na troch poschodiach znázorňuje okrem rôznych prác v banskej spoločnosti aj rôzny charakter ľudí; na spodnej časti v úplnom podzemí sú duchovia chamtivcov, ktorí aj napriek veľkému riziku išli hlboko do podzemia za vidinou zbohatnutia, čo sa im stalo osudným; nad nimi chudobní baníci ťažko pracujú aby vytťažili čo najviac zlatej rudy pre majiteľa bane; ten na najvyššom poschodí v pohodlí svojej prepychovo zariadenej kancelárie počíta svoje zisky; prvým umelcom, ktorý sa výrobou fliaš zaoberal, bol Banskostoňavčan menom Červeň; bol banský invalid, ktorý fľaše trpezlivosti začal vyrábať preto, aby si privyrobil; nie nadarmo majú fľaše trpezlivosti v názve slovo trpezlivosť; treba pri ich výrobe predovšetkým cit pre kompozíciu, teda vedieť, čo, ako a kde uložiť, aby sa správne vyplnil priestor fľaše; najnáročnejšie je samotné vkladanie jednotlivých častí do fľaše; figúrky sú vyrábané vonku, skladané však vo vnútri fľaše, kde je obmedzený priestor; začína sa vždy od podlahy, potom nasledujú piliere, takzvaná konštrukcia, čo drží drevené postavičky; v štiavnickom type fliaš výrobca schováva na vrch fľaše budovy;

<http://nasziar.sme.sk/c/20069010/historiu-nasich-banskych-miest-schovava-umelec-do-flias-trpezlivosti.html#ixzz3wPOMF9Bq>

<http://modely-v-lahvich.wz.cz/clankysk.htm>
<http://flasetrpezlivosti.webnode.sk/>

Fľaša trpezlivosti

flašinet - pozri *hudobníci, hudobné nástroje, pouličné fotografie, hracia skrinka*

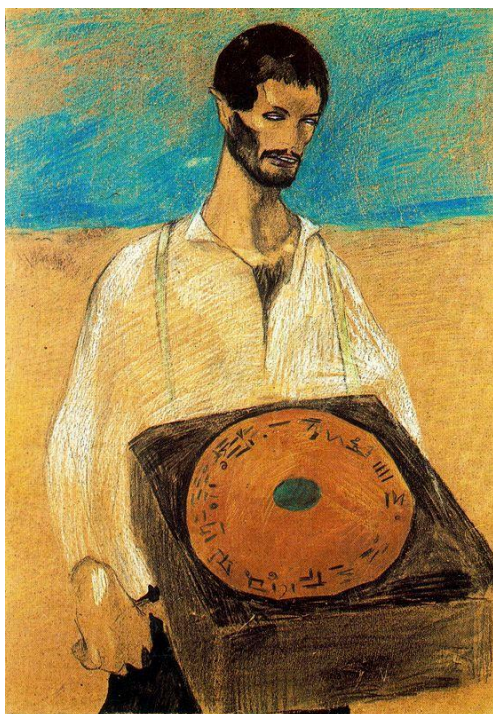
http://en.wikipedia.org/wiki/Street_organ

Eugène Atget: Pouliční muzikanti (1898-1899)

I. Winer-Kráľ: Jarmok v Považskej Bystrici (1928)

L. Viani:

Flatner Peter - P. Flötner

flauš - vlnená látka, na líci s česaným vlasom, s dvojitou väzbou; pozri *textília*

flauta - v gréckej mytológii nástroj (*aulos*), ktorého vynálezcom bol *Olympos*, otec *Marsya*; v inej verzii objaviteľkou *aulu* bohyňa *Aténa*; nástroj odhodila *Aténa*, keď zistila, že jej pri hre znetvoruje tvár; nástroj našiel *Marsyas*, naučil sa na ňom hrať a pyšný na svoje úspechy, vyzval na súťaž samotného *Apolóna*; atribút *Euterpé*; rímskym variantom *aulu* *tibia*; pozri *diaul*, *syrinx*, *Panova*

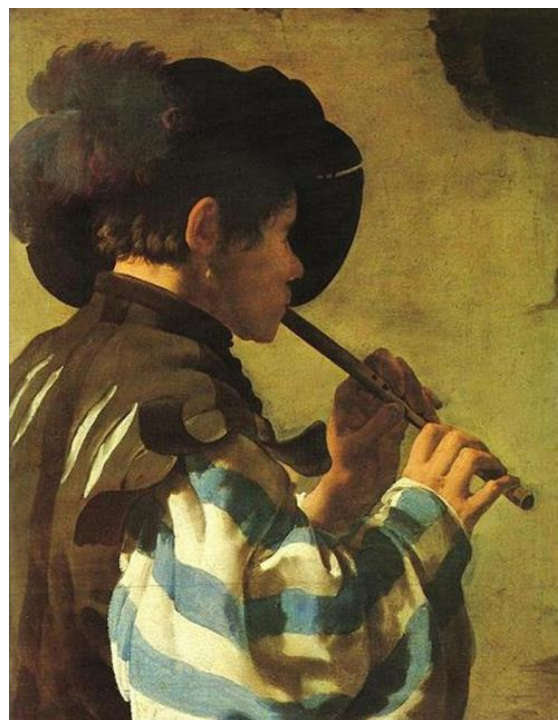
píšťala, šalmaj; Midas, Hermes, Jubal; sirény (Wensleydalová); fidicinae, Chan-t'iang-c', Lien-cchaj-chuo; xiao; nénie; dychové nástroje, honkjoku

C. del Caravaggio: Flautista

H. J. Terbrugghen: Chlapec hrajúci podľa nôt (1621)

H. J. Terbrugghen: Flautista (1621)

H. J. Terbrugghen: Koncert (1626)

L. Jacobsz: Stará žena hrá na flautu (17.st.)

Holandský maliar 17.storočia: Dvaja hudobníci

J. A. Backer: Pastier s flautou sun (17.st.)
B. Strozzi: Flautista (17.st.)

J. M. Molenaer: Dievča s flautou (17.st.)

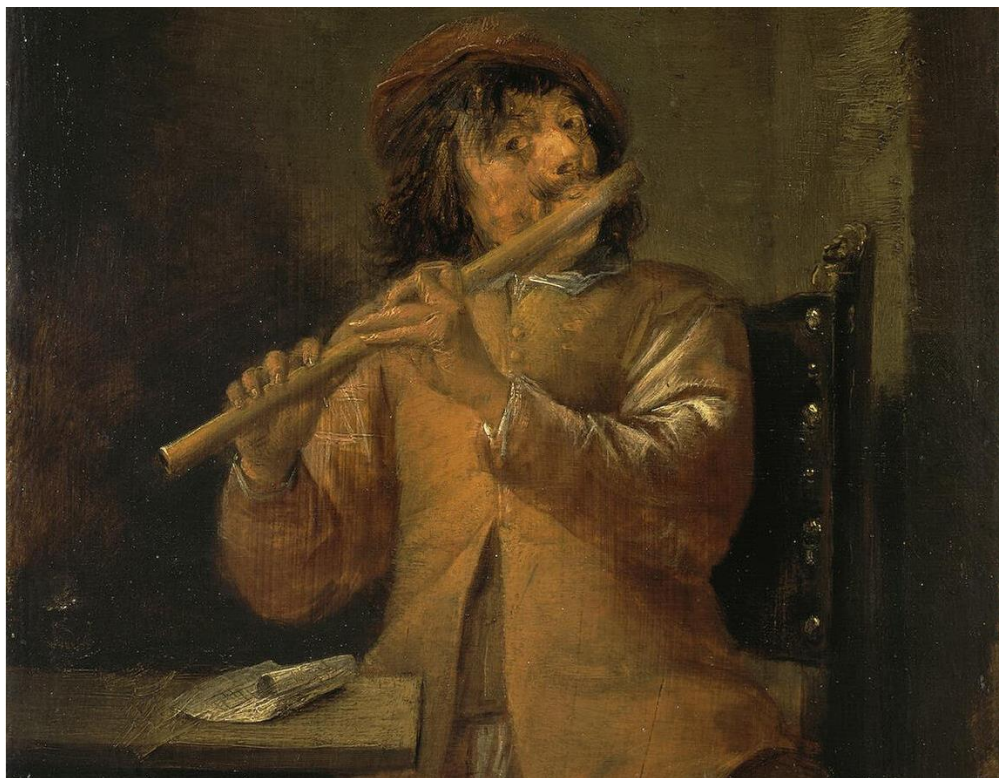
Neznámy umelec aktívny v Ríme: Flautista (1620)

J. Cossiers: Mladí hudobníci pri hre na husle a flautu (17.st.)

D. Teniers II.: Duet (detail, 17.st.)

D. Teniers II.: Flautista (detail, 17.st.)

Francúzska škola 17.st.: Mladý muž hrajúci na flautu

M. Stoma: Lutnista a flautista (1640)

E. Manet: Mladý flautista (1866)

flauta Panova -

flauty čínske - *čínske flauty*

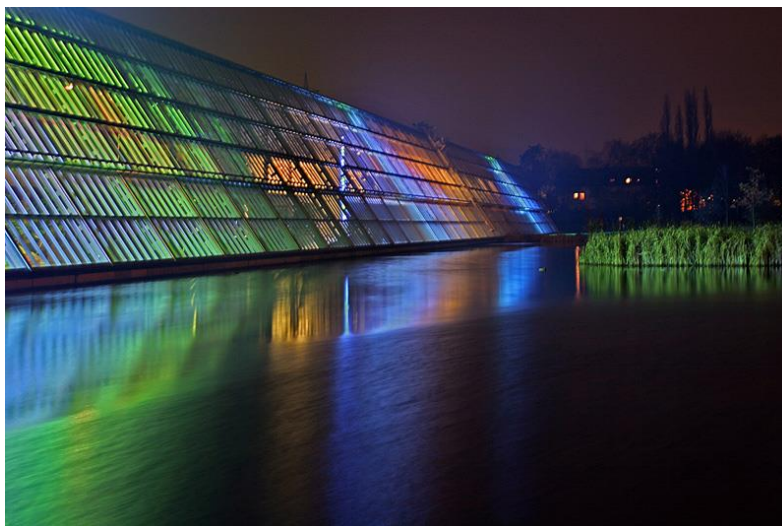
flavantronová žlt' - *žlt' flavantronová/antrachinon*

Flavia - sestra *Placida*; spolu s bratom zavraždená maurskými pirátmi v Messine; pozri *kresťanskí svätci*, *Benedikt z Nursie*

Flavia Domitilla - sv. *Domitilla*

Flavin Dan - pozri *luminokinetizmus*, *inštalácia*

http://it.wikipedia.org/wiki/Dan_Flavin

D. Flavin: Svetelná inštalácia, Wissenschaftspark Gelsenkirchen

Flaviov amfiteáter - *amfiteáter Fláviov*

Flavius - *Josephus Flavius*

Flaxman John -

<http://en.wikipedia.org/wiki/Athamas>

„**Flecere si nequeo superos, Acheronta movebo**“ - lat. – „Keď nemôžem odraziť vôľu neba, budem hýbať podsvetím“; slávny výrok *Juno*, manželky *Jupitera* v 4.Knihe *Aeneídy*; rovnaké slová použil nemecký psychoanalytik Sigmund Freund ako *motto* svojej knihy „Výklad snov“; pozri *Acheron*

Flegias - Danta a Vergília previezol styžským močiarom *Flegias*, ale tradičným prievozníkom v *podsvetí* bol *Chárón*; pozri *grécka mytológia*

flegmatik - jeden zo *Štyroch temperamentov*; v *personifikácii* má za atribút *baránka* (Hall)

Flegyas -

<http://it.wikipedia.org/wiki/Flegias>

Flettner Peter - *P. Flötner*

fleur de lis - ornament v tvare *ľalie*, známy ako „*bourbonská ľalia*“; od 1179 na kráľovskom *erbe*; pozri *Capo di Monte*

Biedermann v súvislosti s heslom *včela*: francúzska erbová *ľalia* sa hypoteticky odvodzuje zo štylizovaného zobrazenia včely, ktorá platila za kráľovský *symbol*; pozri *atribúty, symboly a alegórie*

fleuron - 1.*ornament* štylizujúci kyticu alebo kvetinový kôš; používaný v *barokovej* a *klasicistickej* architektúre ako stavebný ornament; v knižnej výzdobe užívaný ako koncovka alebo ako tlačенý alebo razený prvok *vázby*; v tomto prípade nie vždy má podobu kvetiny alebo kvetinového koša, stáva sa aj plošným úponkom z lístia a kvetov, vkomponovaným na priamku alebo krivku;

2.tiež ozdoba *iniciály* a súčasť knižnej *bordúry* vo forme perovej *arabesky* červenej a modrej (vplyv francúzskej tvorby), zaguľatené rožky, výplní apod.; pozri *dekoratívne písmo*

[http://en.wikipedia.org/wiki/Fleuron_\(typography\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Fleuron_(typography))

Aldusov list alebo tiež Hedera (fleuron Matutinovej typografickej dielne)

flexografia - gumotlač

flexotlač - tlač z výšky; je podobná kníhtlači, tlačová forma je pružná a používa sa nízko viskózna tlačová farba; flexotlač sa používa hlavne v obalovom priemysle

http://sk.wikipedia.org/wiki/Tla%C4%8D_z_v%C3%BD%C5%A1ky
http://www.gymno.edu.sk/vv/graficke_techiky.pdf

Flexotlačové klišé

Flinck Govert - žiak Rembrandta

-v súvislosti s heslom *B. van der Helst*: Van der Helst maľoval predovšetkým jednotlivé portréty, ale aj skupinové portréty vládarov a strelcov (pozri *doelen stukken*); osvojil si voľnejší a plynulejší štýl, ktorý prišiel do módy v pol. 17.st. a nahradil viac psychologický štýl Rembrandta; Rembrandt bol jeho veľkým súperom a niektorí jeho žiaci (*F. Bol* a *G. Flinck*) si tento spôsob maľby osvojili

G. Flinck: Izák žehná Jákoba

G. Flinck: Anjeli ohlasujú pastierom narodenie spasiteľa (1639)

flintové sklo - z angl. flint – „pazúrik“; druh kremičitého skla; pozri *pazúrik*

Flipart Charles Joseph - (†1797); francúzsky maliar a rytec; brat Jeana Jacquesa Fliparta; narodil sa v Paríži; spočiatku trénoval u svojho otca Jean-Charles Fliparta; navštívil Benátky a študoval maliarstvo u Tiepola a Amigoni, a rytectvo podľa Jozefa Wagnera; potom, čo zostal nejaký čas v Ríme, bol menovaný dvorným maliarom a rytcom kráľa Ferdinand VI Španielskeho (pozri *dvorní maliari*); pozri *parížski umelci*, *francúzski maliari 18.st.*, *francúzski rytci*, *rytci 18.st.*, *talianski maliari barokoví*, *talianski rytci*, *rokokoví maliari*

http://es.wikipedia.org/wiki/Charles_Joseph_Flipart

Ch. J. Flippart: Spoločnosť v parku (galantné slávnosti, 18.st.)

Ch. J. Flipart podľa G. Reni: Hercules zabíja Hydru (1700-1750)

f. list - folio

fliter - lesklý pliešok na ozdobu šiat; pozri *móda*; *módny doplnok*; *šperk*

Floetner Peter - P. Flötner

flomaster/fix - *značkovač*, *pero* s plstenným výmenným hrotom sýteným prchavým transparentným *atramentom*; pozri *techniky kresby mokrou stopou*

floor pieces/floor sculpture - anglický termín pre *plastiku pozemnú*; termín v súvislosti s *minimal artom* v USA 50.rokov 20.st.; označované tak *plastiky* ležiace na zemi a zdôrazňujúce spojenie s *kozmickými* prvkami zemou, vodou (dážď), vzduchom (*vanutie logu*, kozmických síl); zem a jej prostredníctvom kozmos, je integrálnou súčasťou je integrálnou súčasťou plastiky a naopak; tým sa líšia tieto diela od sôch stavaných na zem bez podstavca (Rodin: Občania mesta Calais); diela kozmického poňatia sa neobmedzujú na žiaden materiál (*drevo, kov, plst', syntetické hmoty, betón*); majú podobu *stél*, pozemných *reliéfov*, neodriekajú sa narážok na symbolické významy geometrických telies (pozri *symbolsy geometrické*); tematizovaný a programovo rozvrhnutý môže byť aj podstavec sôch (pozri *sokel*); apod.; (C.Oldenburg, L.Fontana, P.Manzoni)

flór - ľahká tkanina na *závoje*; pozri *textílie*

Flóra - z lat. flos – „kvet“; starotalianska, rímska bohyňa *jari* a *kvetov*; uctievaná na jar slávnosťami - Floraliami; zobrazovaná ako dievča ovenčené kvetmi alebo v šatách posiatych *kvetinami*; stotožňovaná s gréckou *Afrodite* a inými bohyňami vegetácie; *rímske prostitútky* považovali Flóru za svoju *patrónku*; jej gréckym náprotivkom bola *Chloris*; pozri *rímski bohovia, ľudia, Chloris*; (S.Botticelli, Tizian, P.Vecchia, Arcimboldo, N.Poussin, Rembrandt, A.Maillol)

- v rímskej mytológii pôvodom *sabínska* bohyňa kvetín a obdobia jari, symbol prírody a kvetov (najmä máj); zatiaľ čo mala inak relatívne menšie postavenie v rímskej mytológii, bola jednou z bohýň plodnosti a jej význam narastal v čase príchodu jari ako význam bohyne mladosti

[https://en.wikipedia.org/wiki/Flora_\(deity\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Flora_(deity))

<https://www.google.sk/search?q=Tiepolo:+Fl%C3%B3ra&espv=2&biw=1848&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0CB4QsARqFQoTCMev4Zam7MYCFUTtFAodI4gA2Q&pr=1#imgsrc=sGJ6sYYAMaB8cM%3A>

https://www.google.sk/search?q=Fl%C3%B3ra+mythology&espv=2&biw=1844&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0CC4QsARqFQoTCJ_vl-f-4ccCFQRVFAodQE4G_Q

C. A. Procaccini: Gioconda Flora (1600)

Tizian: Flóra (16.st.)

Majster Flóry: Triumf Flóry (1560)

J. Brueghel ml.: Flóra sediaca v lesnatej krajine a obklopenej kvetinami (17.st.)

L. Giordano: Flóra (17.st.)

A. Coypel: Flóra a Zefyr (17.-18.st.)

A. Coypel: Zefyr a Flóra (1699)

A. Coypel: Zefyr a Flóra (1701)

A. Coypel: Zefyr a Flóra (1702)

G. B. Tiepolo: Triumf Flóry (18.st.)

G. B. Tiepolo: Triumf Zefyra a Flóry (18.st.)

G. B. Tiepolo: Portrét dámy ako Flóry (18.st.)

L.-M. Bonnet podľa F. Bouchera: Hlava Flóry (pastel, 1769)

J.-B. Carpeaux: Flóra (mramor, 1873)

J.-B. Carpeaux: Triumf Flóry (štuka, 1873)

floralia - Despertad: rímsky sviatok na počesť bohyne *Flóry*, v znamení *spevu, tanca* a slávnostných sprievodov; zo sviatku mali radosť predovšetkým *rímske prostitútky*, ktoré považovali Flóru za svoju *patrónku*; pozri *rímske umenie, mystéria, rímske slávnosti a mystéria*

florálny ornament/kvetinový ornament - ornament inšpirovaný kvetom (napr. *lotosový kvet, fleuron*; pozri *kvetiny*); prevažoval v *renesancii*; pozri *ornament rastlinný/vegetabilný, vegetabilný štýl, secesia; maureska*

perzské vázy

florén - zlatá *minca* mesta Florencie razená od 1252, vzor pre tvorbu v Uhrách a Nemecku od 2.pol.13.st. do 14.st., kde dostala názov *dukát*

Florenca - Malá čl. encyklopédia: mesto v Toskánsku; pôvodne *etruské* mesto, dobyté v 2.st.pr.Kr. Rimani; od 4.st. sídlo *biskupa*; od konca 11.st. jedno z najdôležitejších európskych miest (výroba, obchod, bankovníctvo), aristokratická republika; sociálne napätie medzi vedúcou vrstvou (grandmi, vlastníkami pôvodne feudálnych majetkov) spojených so súkenníkmi a bankármi a ostatnými cechmi; od pol.13.st. bojoval aj ľud o právo organizovať sa do cechov (pozri Baleka: *renesancia*); toto súperenie o moc prekrylo aj tradičný boj guelfov (stúpecami pápežov) a ghibelinov (stúpecov cisárov) a florentských mešťanov; zápas skončil 1299 víťazstvom patriciátu; mesto získalo nezávislosť na cisárovi; nakoniec sa spojili guelfovia a ghibelini proti pápežskej moci (2.pol.14.st.); Florenca začala rozvíjať rane kapitalistické výrobné vzťahy; 1321 založená univerzita; sociálne rozpory viedli 1378 k povstaniu; boj medzi najbohatšími rodmi (Abizzi a Medici) bol ukončený 1434 víťazstvom *Medicejovcov*; tí vládli s prestávkami do 1737; s ich podporou sa stala Florenca jedinečným renesančným kultúrnym centrom, sídlom platónskej Akadémie (*Accademia* Platonika 1438-1512), pôsobiskom *Brunelleschiho*, *Leonarda*, *Michelangela* a ďalších (porovnaj *Accademia del Disegno*); roky 1494-98 boli obdobím náboženského fanatizmu (G.Savonarola; pozri *pálenie márnivostí*); 1807-14 pod nadvládou Francúzska, 1861 súčasťou Talianska; *patrónom* Florencie bol sv. Vavrínek (uvádzaný aj *Ján Krstiteľ*); pozri *Donatello*, *Buffalmacco Buonamico*, *F. A. Lorenzini*, *F. Lippi*, *F. Borbottoni*, *G. Macchietti*; *atribúty*, *symboly*, *alegórie a prirovnania*; *biblioteka*; *accademia*; *dóm Santa Maria del Fiore*; *albarello*; *Taliansko*

<http://fr.wikipedia.org/wiki/Florence>

https://www.google.sk/search?q=Pianta+della+Catena&espv=2&biw=1852&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=Tw1sVdC8DsH5Uq_AgZgI&ved=0CB4QsAQ&dpr=1

Totila búra múry Florencie (Nuova Cronica od Giovanni Villani, 14.st.)

H. Schedel: Florencia (kolorovaný drevoryt, Norimberská kronika, 1493)

F. Rosselli: Poprava Girolama Savonarolu na námestí Piazza della Signoria vo Florencii v roku 1498 (nedokončené, 15.st.)

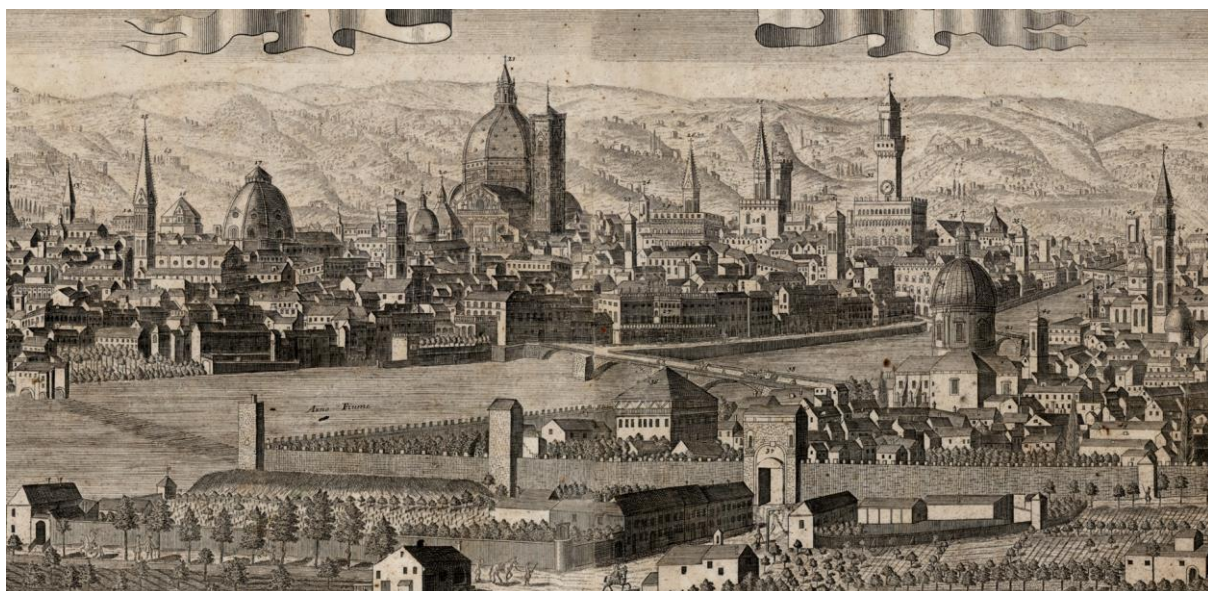
J. van der Straet: Pohľad na Florenciu (1558)

J. van der Straet: Námestie Florentskej republiky (17.st.)

G. B. Probst: Florencia (rytina, 1745)

G. B. Probst: Florencia (detail, rytina, 1745)

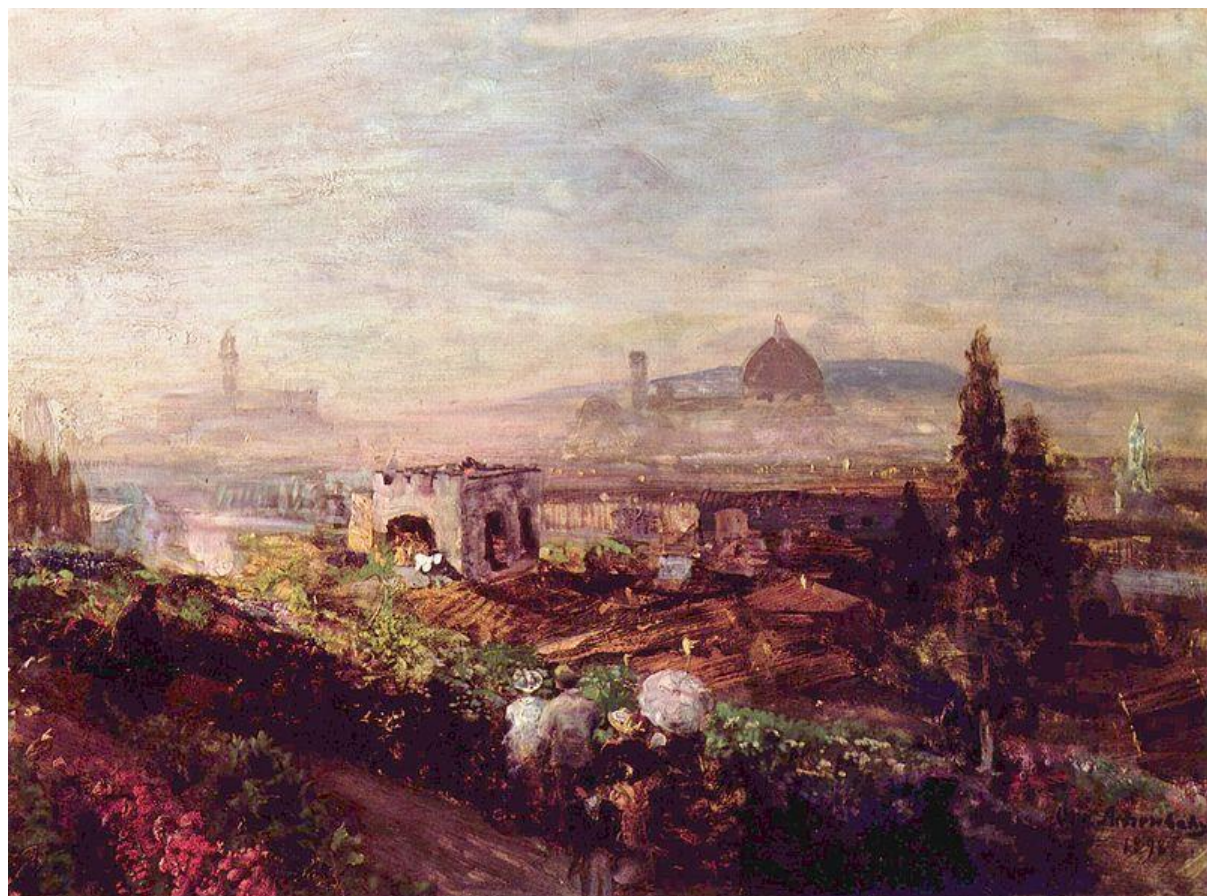
G. Zocchi: Pohľad na rieku Arno vo Florencii (veduta, 1. pol. 18. st.)

G. Zocchi: Veduta Florencie s Ponte Santa Trinita (18.. st.)

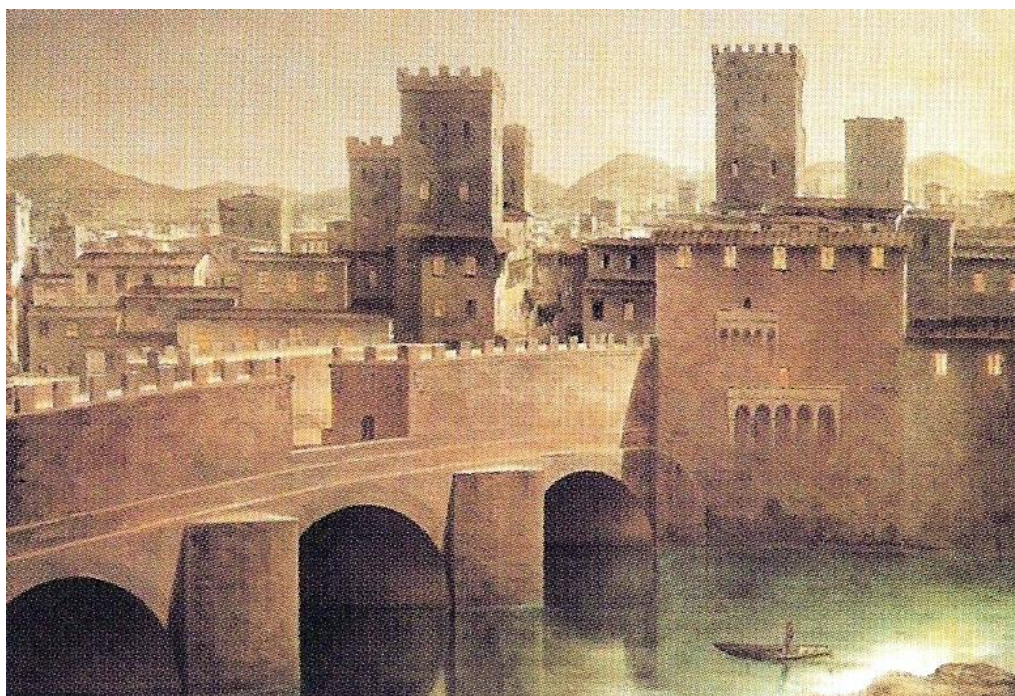
G. Zocchi: La Plaza de la Señoría de Florencia (1.pol.18.st.)

O. Achenbach: Pohľad na Florenciu (1898)

C. Corot: Florencia. Pohľad do záhrad Boboli (1834)

F. Borbottoni: Ponte Vecchio (hypotetický vzhľad, 19.st.)

O. Kokoschka: Florencia (1896)

florentinská mozaika - *pietra dura*

Florentin Štrasburský - *kresťanský svätec*; Heinz-Moher v súvislosti so symbolikou *plášťa* uvádza, že patril k tým, čo podľa legendy zavesili svoj plášť na slnečný lúč; rovnako *Amabilius*, *Goar*, *Gotthard*, *Hildebert* a *Brigita*

florentská bastarda - *bastarda florentská*

florentská škola - talianska maliarska škola 14.-16.st., vychádzajúca z *Giotta* (pozri *trecento*); charakteristická najmä zmyslom pre priestor a *perspektívu*, plasticnosť a anatómiu ľudskej postavy; pozri *maliarstvo talianske*; *benátska škola*, *sienská škola*; *krajinomalba*; *Galleria degli Uffizi*; *Kosma*

https://it.wikipedia.org/wiki/Categoria:Artisti_di_scuola_florentina

florentské maliarky - pozri *Neviditeľné ženy*

https://en.wikipedia.org/wiki/Art_by_Women_in_Florence

florentskí ľudia -

<http://ca.wikipedia.org/wiki/Categoria:Florentins>

<http://it.wikipedia.org/wiki/Categoria:Persone legate a Firenze>

florentskí maliari - pozri *C. Alori*, *A. Allori*, *C. dell'Altissimo*, *Fra Angelico*, *Apollonio di Giovanni di Tommaso*, *F. Bacchiacca*, *A. Bonaiuto*, *S. Botticelli*, *F. Botticini*, *G. Cagnacci*, *Daddi*, *C. Dolci*, *Gaddi*, *D. Ghirlandaio*, *Giotto*, *Giusto de Menabuoi*, *Leonardo da Vinci*, *F. Lippi*, *Masaccio*, *Michelangelo*, *J. Pontorno*, *Uccello*, *Orcagna/A. di Cion di Arcangelo*, *P. Pollaiuolo*, *F. de Rossi*, *G. Zocchi*; *Neviditeľné ženy*; *talianski maliari*

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Florentine_painters

A

Giuseppe Abbati

Carlo Ademollo

Luigi Ademollo
Aghinetti
Michele Alberti
Mariotto Albertinelli
Alessandro Allori
Cristofano Allori
Emilio Amadea
Paolo Anesa
Giuseppe Angelelli
Jacopo di Antonio
Apollonio di Giovanni di Tommaso

B

Francesco Bacchiacca
Luigi Baccio del Bianco
Anton Domenico Bamberini
Giovanni Francesco Bagnoli
Mario Balassi
Pietro Baldancoli
Alesso Baldovinetti
Giovanni Balducci
Simone Balli
Mäso di Banco
Domenico Becera
Luigi Bech
Ernesto Bellandi
Pietro Antonio Bernabei
Antonio Berti
Giorgio Berti
Sigismondo Betti
Domenico Bettini
Giuseppe Bezzuoli
Biagio d'Antonio
Lorenzo di Bicci
Neri di Bicci
Giovanni Biliverti
Bartolomeo Bimbi
Giovanni Bizzelli
Giovanni Boccardo
Matteo Bonechi
Fabio Borbottoni
Alfonso Boschi
Fabrizio Boschi
Francesco Boschi
Andrea Boscolo
Rinaldo Botti
Sandro Botticelli
Francesco Botticino
Cecco Bravo
Giovanni Battista Brazza
Francesco Brina
Bronzino
Giuliano Bugiardini
Apollonio Buonfratelli
Marco del Buono
Augusto Burch
Ludovico Buti
Giovanni Maria Butter

C

Agostino Campanella
Giovanni Domenico Campiglia
Puccio Capanna
Bartolomeo Carducci
Vincenzo Carducci
Valore Casini
Eugenio Cecconi
Rodolfo Ceccotti
Benvenuto Cellini
Antonio del Ceraio
Sandro Chia
Jacopo Chiavistelli
Jacopo da Empoli
Agostino Ciampelli
Giovanni Cianfanini
Giuseppe Ciaranfi
Cimabue
Romulo Cincinato
Giovanni Cinqui
Giovanni Maria Ciocchi
Jacopo di Cion
Nardo di Cion
Giovanni Battista Cipriani
Sigismondo Coccapani
Andrea Commodo
Jacopino del Conte
Francesco Conti (maliar)
Tito Conti
Vittorio Matteo Corcos
Andrea di Cosimo
Piero di Cosimo
Lorenzo di Credi
Francesco currado

D

Andrea di Bonaiuti da Firenze
Bernardo daddy
Giovanni dal Ponte
Cesare Dandini
Pietro Dandini
Vincenzo Dandini
Nunzio d'Antonio
Cristofano dell'Altissimo
Lorenzo dello Sciorino
Puccio di Simone
Carlo Dolci
Ippolito del Donzella

F

Alessandro Fei (maliar)
Giovanni Domenico Ferretti
Gesualdo Francesco Ferri
Orazio Fidan
Pier Francesco Fiorentino
Stefano Fiorentino
Di Biagio Baldassarre del Firenze
Florentine School
Anastasio Fontebuoni
Francesco di Pesello
Rossello di Jacopo Franchi

Franciabigio
Giuseppe Frascieri
Giovanna Fratellini
Lorenzo Fratellini
Francesco Furini

G
Anton Domenico Gabbiani
Agnolo Gaddi
Gadd Gaddi
Taddeo Gaddi
Ippolito galantina (malier)
Domenico Galeazzi
Sebastiano Galeotti
Giovanni Battista Galestruzzi
Cosimo Gamberucci
Raffaellino del Garbo
Bartolomeo della Gatta
Niccolò di Pietro Gerini
Alessandro Gherardini
Tommaso Gherardini
D Matteo Ghidoni
Benedetto Ghirlandaio
Davide Ghirlandaio
Domenico Ghirlandaio
Ridolfo Ghirlandaio
Giotto
Gherardo di Giovanni del Fora
Antonio Giusti
Giusto de 'Menabuoi
Michele Gordigiani
Benozzo Gozzoli

L
Niccolò Lamberti
Andrea Landini
Niccolò Lapi
Nestore Leoni
Tito Less
Berto Linajuolo
Filippo Lippi
Lorenzo Lippi
Lippo d'Andrea
Bicci di Lorenzo
Lorenzo di Niccolò
Benedetto Luti

M
Girolamo Macchietti
Bastiano Mainarda
Ada Mangilli
Giuseppe maraschino
Coppo di Marcovaldo
Onorio Marinari
Károly marka Younger
Baldassare Calamai
Gasparo Martellini
Giovanni Stefano Marucelli
Donato Mascagni
Pompeo Massana

Master of San Martino alla Palma
Master of the Bambino Vispo
Master of the Bargello Tondo
Master of the Cappella Medici Polyptych
Master of the Straus Madonna
Maturin da Firenze
Sebastiano Mazzoni
Agostino Melissi
Vincenzo Meucci
Luigi Michelacci
Guglielmo Micheli
Domenico di Michelino
Giovanni da Milano
Andrea di Mariotto del Minga
Giuseppe Guzzardi
Giovanni Maria Morandi
Cesare Mussina
Luigi Mussina
Giovanni Muzzioli

N

Giovanni Battista Naldini
Angelo Nardi (maliar)
Mariotto di Nardo
Elena Nobili
Riccardo Nobili

O

Orcagna
Clemente Origo

P

Gregorio Pagani
Ruggero Panerai
Romolo Panfi
Paolo Schiavo
Federigo Pedulli on Silvestro dei Gherarducci

P

Bartolommeo penn
Gianfrancesco penn
Luca penn
Francesco Pesellino
Giuliano Pesello
Gaetano Piattoli
Ulisse Pichi
Fanny Pieroni, Davenport
Alessandro Pieroni
Ida Pinto-Sezzi
Bernardino Poccetti
Zanobi Poggino
Antonio del Pollaiuolo
Piero del Pollaiuolo
Giovanni da Santo Stefano da Ponte
Antonio Puglicochi
Antonio Puglieschi
Domenico Puligo
Jacone Puligo

R

Tommaso Redi (maliar)
Eugenio Renazzi
Artun Ricci
Pio Ricci
Antonio Riccianti
Claudio Rinaldi (maliar)
Santo Rinaldi
Linda Rocchi
Alessandro Rontini
Ottone Rosai
Matteo Rosselli
Cosimo Rosselli
Francesco de 'Rossi
Rosso Fiorentino

S

Francesco Sabatella
Giuseppe Sabatella
Giovanni Camillo Sagrestani
Saint Sebastian (Lorenzo Lippi)
Pietro Saltini
Bartolommeo Salvestrini
Mäso da San Friano
Alessandro Sani
David Sani
Paolo Sarti
Andrea del Sarto
Luigi Scaffai
Adolfo Scarselli
Anatolija Scifoni
Jacopo da Sellaio
Benedetto Servolini
Andrea Sguazella
Violante Beatrice siries
Giovanni Antonio Sogliano
Gherardo Starnina
Giovanni Battista Stefaneschi
Stefano di Francesco
Zanobi Strozzi
Igino Benvenuto Supino

T

Antonio Tempesta
Tiberio di Tito
Adolfo Tommasi
Giuseppe Tonelli
Filippo di Matteo Torelli
Giovanni Francesco Toscani
Pier Francesco d'Jacopo di Domenico Toschi
Michele Tosini
Francesco Traballese
Giulio Traballese

U

Paolo Uccello
Ugolino di Nerio
Cosimo Ulivelli
Stefano Ussiu

V

Perino del Vaga
Giuseppe Valiano
Ottavio Vannini
Benedetto Vella
Andrea del Verrocchio
Francesco Vinea

Z
Giuseppe Zocchi
Jacopo Zucchi

florentskí umelci -

[http://de.wikipedia.org/wiki/Kategorie:K%C3%BCnstler_\(Florenz\)](http://de.wikipedia.org/wiki/Kategorie:K%C3%BCnstler_(Florenz))

Florentský kódex - *Codex Florentine*

florentský lak - *lak florentský*

Florentský majster - pozri *Majster*; *taliansky maliar*

Florentský majster: Kristus Pantokrator a Posledný súd (mozaika baptistéria San Giovanni vo Florencii, 1300)

Flores s. Bernardi - (dnes v Olomouci); románsky spis, ktorý obdobne ako *Civitas Dei* dokladá cudzí vplyvy v *knížnej malbe českej*; pozri *dielo literárne*

floreťový hodváb - druh prírodného *hodvábu* v podobe akostnej česanej priadze; pozri *textília*

Florián - *kresťanský svätec*; rímsky vojak (pozri *svätec jazdecký*) z mesta Emže (v dnešnom Hornom Rakúsku), ktorý sa obrátil na kresťanstvo a zomrel *mučeníckou smrťou* 304; bol vhodený do rieky Emže s mlynským kameňom uviazaným okolo krku; okoloidúci objavili jeho mŕtve telo, ktoré sledoval orol, kým nebol Florián pochovaný; Florián zázračne uhasil plamene horiacej budovy, alebo

celého mesta, jediným vedrom vody > preto je vzývaný ako ochranca pri *požiaroch* (pozri *mariánsky stĺp*); je obľúbeným svätcom v Rakúsku a Bavorsku, zriedkavo sa vyskytuje v Taliansku; zobrazovaný ako rímsky vojak alebo stredoveký rytier; niekedy nesie zástavu s krížom (pozri *krížová zástava*) alebo mlynský kameň, alebo drží vedro, džbán alebo vylieva vodu na horiaci dom

Oxfordský lexikón svätcov: nezachovali sa o ňom priame historické dokumenty, ale neskoršie zaevidované pamiatky, miestne pomenovania hovoria v prospech jeho skutočnej existencie; podľa niektorého životopisu bol vyšším dôstojníkom, ktorý chcel zachrániť 40 kresťanov uväznených v časoch prenasledovania počas obdobia vlády cisára Diokleciana; z Mauternu pri Kremse, kde býval, sa vybral do Lorchu (Horné Rakúsko), kde miestodržiteľ Akvilín držal kresťanov odsúdených na smrť; keď sa miestodržiteľovi vojaci dozvedeli o celi Floriánovej cesty, zadržali ho a predviedli pred Akvilína; ten sa najprv pokúšal odhovoriť Floriana od viery, neskoršie ho dal mučiť a napokon s kameňom priviazaným na šiju do hodil do rieky Enns, kde sa utopil; iné životopisy predstavujú Floriána ako vojnového vyslúžilca, ktorý sa šiel pripojiť ku kresťanom, aby s nimi podstúpil smrť (aj tie hovoria o jeho utopení v rieke Enns r. 304); nad hrobom Floriána vznikol najprv *benediktínsky* kostol a neskôr opátstvo rehoľných *kanonikov* (St. Florian); 1183 preniesol modenský biskup Egídius časť relikvií do Poľska, kde v Krakove knieža Vladimír dal postaviť na počesť mučeníka *baziliku*; Florián vzývaný ako ochranca proti *požiaru* a *povodni*; sviatok má 4.mája

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Schwaz_Pfarrkirche_-_Fenster_Florian.jpg

A. Altdorfer: Sv. Florián odchádza z kláštora (1530)

A. Altdorfer: Zatknutie sv. Floriána (1516-1518)

A. Altdorfer: Predvedenie sv. Floriána (1520)

A. Altdorfer: Martýrium sv. Floriána (1520)

A. Altdorfer: Vylovenie sv. Floriána (detail, 1516-1518)

Slovenský rezbár zo začiatku 16.storočia: Svätý Florián (okolo 1500)

H. Vogtherr II: Sv. Florián (drevoryt, 1540)

Stredoeurópsky maliar z 1. polovice 19. storočia: Sv. Florián (1800-1850)

florido štýl - gótico florido

floridský štýl - gótico florido

Floris st. Frans - (†1570); tiež *Frans de Vriendt*; flámsky maliar, a to predovšetkým z histórie obrazov; bol vedúcou postavou hnutia v holandskej a flámskej renesančnej maľbe; pozri *flámski maliari renesanční*

http://en.wikipedia.org/wiki/Frans_Floris

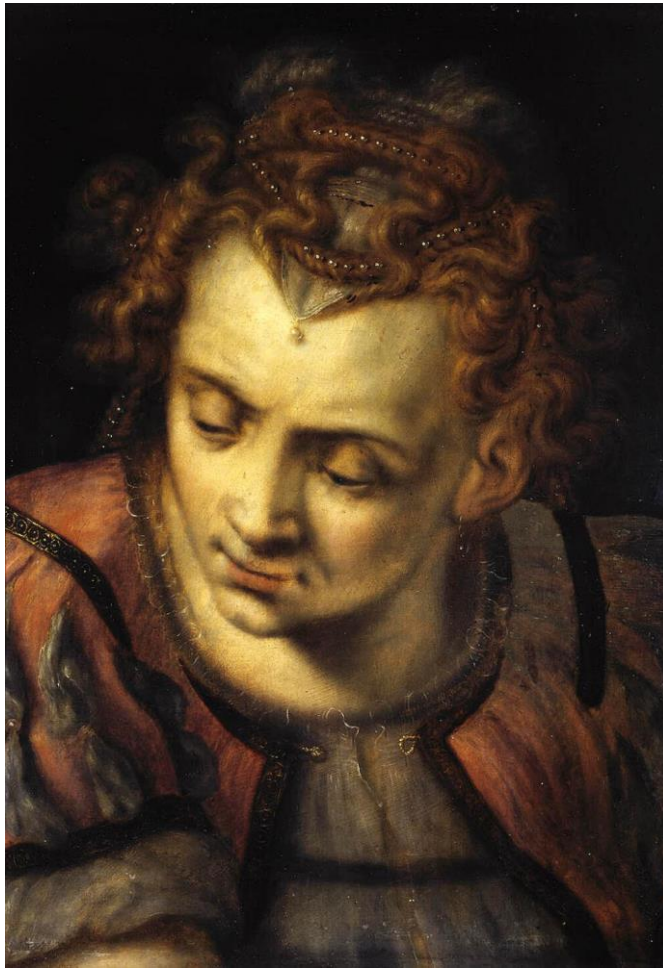
<https://art.famsf.org/frans-floris-elder>

https://www.google.sk/search?q=Frans+de+Vriendt&espv=2&biw=1846&bih=995&tbm=isch&imgil=yzjz0stCVRyntM%253A%253BBbI91qTD5kp77M%253Bhttp%25253A%252F%252Fwww.datuopinion.com%25252Ffrans-floris-de-vriendt&source=iu&pf=m&fir=yzjz0stCVRyntM%253A%252CBbI91qTD5kp77M%252C_&usg=__WLK2dVJxLY2-yrL7ybmOE4yIlw%3D&ved=0CEYQyic&ei=hquxVP_1AaLTygOuwILYAw#imgdii=_&imgsrc=yzjz0stCVRyntM%253A%253BBbI91qTD5kp77M%253Bhttp%253A%252F%252Fsteveartgallery.com%252Fupload1%252Ffile-

[admin%252Fimages%252Fnew25%252FFrans%25252520Floris%25252520de%25252520Vriendt-987669.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.datuopinion.com%252Ffrans-floris-de-vriendt%3B800%3B616](http://www.datuopinion.com/frans-floris-de-vriendt-987669.jpg)

F. de Vriendt: Prebudenie umení (1560)

F. de Vriendt: Hlava ženy (štúdia, 1554)

F. van Vriendt: Zuzana a starci (16.st.)

F. de Vriendt: Diana a Aktaion (camaieu brun, 16.st.)

F. de Vriendt: Smrt' Lukrécie (16.st.)

Vriendt Frans de

Florisov štýl - architektonický štýl pomenovaný podľa flámskeho manieristického dekoratéra, sochára a architekta Cornelisa Florisa; v architektúre zavádzal nové ornamentálne prvky podľa rytín A. de Vriesa (vybíjaný, zavíjaný, boltcový a volútový ornament; španielska obmena *flamboantnej gotiky*/ *Style flamboant*/ *plamienkového štýlu*; štýl sprostredkovaný burgudskými, flámskymi a nemeckými umelcami okolo 15.st.; národné rysy získal v *štýle isabelskom*; (*katedrála* v Seville, Oviede a Toledě)

W.Koch: pod termínom *Gótico florido* autor označuje tento štýl ako spojenie ranorenesančného *platereského štýlu* s maurskými rysmi (pozri *maurská architektúra*) a *isabelského štýlu*; množstvo plastickej čipkovej výzdoby, komplikovaná *klenba hviezdicová* a *flamboant*; pozri *španielska architektúra*; *kvetiny*

Baleka: *estilo florido* je španielsky variant *flamboantného štýlu*; pozri *flamboantná gotika*

Flötner Peter - (†1546); tiež *Flatner*, *Flettner* alebo *Floetner*; *norimberský* sochár a rytec, významný predstaviteľ nemeckej renesancie; navrhoval a tvoril v širokom spektre médií

https://www.google.sk/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&ie=UTF-8#output=search&scient=psy-ab&q=Peter%20Fl%C3%B6tner&oq=&gs_l=&pbx=1&fp=17ba7594a9b5d694&ion=1&bav=on.2.or.r_qf.&bvm=bv.48705608,d.Yms&biw=1800&bih=995
http://en.wikipedia.org/wiki/Peter_Fl%C3%B6tner
<http://www.wopc.co.uk/germany/flottner.html>

P. Flötner: Návrh fresky na stenu (1540)

P. Flötner: Vanitas (pozlátený bronz, 1535-1540)

P. Flötner, Monogramista WIV (tlač), Virgil Solis (print): Blázon a žena (1525-1570)

P. Flötner, N. de Bruyn (rytec): Obor hrajúci na flautu (1522-1546)

fluorid - Táubl: chemickým zložením uhličitan vápenatý; kryštalizuje v sústave kosoštvorcovej; tvrdosť 4, hustota 3,2; rôznofarebný, najčastejšie fialový, zelený, žltý, niekedy aj bezfarebný, sklovitého lesku, jednolomný, štiepatelný; nachádza sa vo veľkých kryštáloch v *drúzach*; slúži ako napodobenina iných farebných *drahokamov*; nálezisko: Nemecko, Španielsko, Anglicko, bývalé sovietske štáty, USA, v Česku pri Liticiach nad Orlicou, v bývalej zlatej bani v Roudnom, pri Hornom Slavkove, Jáchymova a Cínovca (fialový fluorid), pri Tatobite pod Kozákovom (žltý fluorid); pozri *drahokamy* a *polodrahokamy*

flútek - stredoveká pražská drobná znehodnotená medená *minca* razená na poč.15.st.

Fluxus - lat. – „prúd, tok“; medzinárodné hnutie v rebelskej atmosfére 50.rokov 20.st., ktorá dočasne spájala desiatky európskych a amerických umelcov, ktorí sa usilovali experimentmi prekročiť limity a konvencie tradičného umenia (aj vtedy už klasického *abstraktného umenia*); obľúbenou technikou hnutia bolo *umenie objektu*, *junk art/umenie odpadu*, *happeningy*, *body-art* a rôzne *autorské techniky*; umenie hnutia sa niekedy označovalo za *antiumenie*; ich diela nadväzovali na *futurizmus* a *dadaizmus*; zakladateľom hnutia bol litovský emigrant George Maciunas; vrcholné obdobie hnutia patrí do rokov 1964-65, kedy vznikli v hnutí vážne rozpory; do hnutia patrila aj známa výtvarníčka Yoko Ono, v našich podmienkach Milan Knížák, ktorý založil 1964 skupinu Aktual; v slovenských podmienkach sa myšlienky Fluxusu odrážajú v tvorbe Júliusa Kollera, Dezidera Tótha, Milana Adamčiaka, Róberta Cypricha a ď.; pozri *junk art*; *skupina*; *civilizačný odpad*

Slovník svetového a slovenského umenia 2.pol.20.st. v súvislosti s heslom *event art*: event art je jednou z foriem *akčného umenia*, ktorá je koncipovaná ako jednoduchá a krátka udalosť; v *akčnom umení* sa objavuje od 2.po.50.rokov ako samostatná udalosť alebo sprievodné podujatie k hlavnej *akcii*; v tomto zmysle býva súčasťou *happeningu*, najčastejšie v kontexte aktivít umeleckého hnutia Fluxus